

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету
педагогічних технологій та освіти
впродовж життя

27 серпня 2024 р., протокол № 7

Голова Вченої ради
Оксана ЧЕРНИШ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОРГАНІЗАЦІЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр»
спеціальності 232 «Соціальне забезпечення»
освітньо-професійна програма «Управління у сфері соціального забезпечення»
факультет педагогічних технологій та освіти впродовж життя
кафедра психології та соціального забезпечення

Схвалено на засіданні кафедри
психології та соціального
забезпечення
26 серпня 2024 р., протокол № 7

Завідувач кафедри
Марина ОКСЮТОВИЧ

Гарант освітньо-професійної
програми
Дмитро МЕЛЬНИЧУК

Розробник: кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри психології
та соціального забезпечення НІКОЛАЄНКО Сергій

Житомир
2024 – 2025 н.р.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/2

Робоча програма навчальної дисципліни «Організація соціального забезпечення» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «магістр» спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» освітньо-професійна програма «Управління у сфері соціального забезпечення» затверджена Вченою радою факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя від 27 серпня 2024 р., протокол № 7.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/3

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 23 «Соціальна робота»	Нормативна
Модулів – 1	Спеціальність: 232 «Соціальне забезпечення»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2		1-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр
		1-й
	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 3,5	Освітній ступінь: «магістр»	32 год.
		Практичні, семінарські
		32 год.
		Лабораторні
		- год.
		Самостійна робота
		56 год.
		Вид контролю: екзамен

Частка аудиторних занять і частка самостійної та індивідуальної роботи у загальному обсязі годин з навчальної дисципліни становить:

для денної форми навчання – 53,3 % аудиторних занять, 46,7 % самостійної та індивідуальної робота

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/4

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є ознайомлення здобувачів з методологією та теоретичними засадами організації соціального забезпечення, підготовка майбутніх соціальних працівників до роботи з різними соціальними верствами населення.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- формування професійного світогляду, наукових і практичних знань з соціального забезпечення;
- визначення та розкриття змісту понять, категорій та інститутів соціального забезпечення, законодавчих актів;
- отримання здобувачами необхідних знань та вмінь з організації соціального забезпечення;
- набуття навичок самостійної роботи пов'язаної з раціональною організацією соціальної підтримки та обслуговування.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» та освітньо-професійною програмою «Управління у сфері соціального забезпечення»:

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціального забезпечення або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК5. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

СК7. Здатність розробляти і впроваджувати програми соціального захисту населення.

СК8. Здатність оптимізувати процеси прийняття управлінських рішень у вирішенні питань соціально-економічної допомоги мало захищених категорій населення.

СК9. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг.

СК14. Здатність до оцінювання якості життя різних категорій населення та її поліпшення інструментами системи соціального забезпечення.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **програмних результатів** навчання за спеціальністю 232 «Соціальне забезпечення»:

РН3. Володіння методами комунікації у застосуванні різних форм взаємодії та спільної діяльності.

РН5. Проектувати теоретичну модель роботи з об'єктами соціального забезпечення в рамках соціальних служб, організацій, установ.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/5

РН7. Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження.

РН9. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної допомоги.

РН16. Розробляти програми навчання та обміну досвідом в системі соціального захисту населення.

РН19. Комплексно аналізувати якість життя різних категорій населення та, застосовуючи важелі управлінського впливу, проводити зміни щодо розвитку системи соціального забезпечення, зважаючи на поточні пріоритети та стратегічні цілі модернізації суспільства.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти зможуть отримати наступні Soft skills:

- *комунікативні навички*: письмове, вербальне й невербальне спілкування; уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести дискусію і відстоювати свою позицію; навички працювати в команді;

- *уміння виступати привселюдно*: навички, необхідні для виступів на публіці; навички проведення презентації;

- *керування часом*: уміння справлятися із завданнями вчасно;

- *гнучкість і адаптивність*: гнучкість, адаптивність і здатність змінюватися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблеми;

- *лідерські якості*: уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння ставити мету, планувати діяльність;

- *особисті якості*: креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до оточуючих.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/6

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Організація роботи соціального закладу

Тема 1. Основні засади соціального забезпечення (СК5, СК7, СК8, РН5)

Основні поняття сфери соціального забезпечення. Соціальна політика. Основні напрями діяльності держави у сфері соціального забезпечення. Функції соціального забезпечення: економічна, соціальна, політична, духовно-ідеологічна, демографічна.

Тема 2. Становлення та розвиток соціального забезпечення (СК5, СК7, СК8, СК14, РН5, РН19)

Історія виникнення та розвитку соціального забезпечення. Етапи формування та розвитку державної системи соціального забезпечення України. Основні форми та види соціального забезпечення в Україні. Соціальні виплати, пільги, послуги.

Тема 3. Система соціального забезпечення в Україні (ЗК3, СК5, СК7, СК8, СК14, РН5, РН19)

Міжнародні організації про право людини на соціальне забезпечення. Повноваження Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України у здійсненні соціальної політики. Міністерство соціальної політики України. Фонди соціального страхування. Система надання соціальних послуг. Державна служба зайнятості. Мережа соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. Функції державних адміністрацій та органів місцевого самоуправління в системі соціального забезпечення.

Тема 4. Фінансове забезпечення соціального захисту населення (ЗК3, СК5, СК7, СК8, СК9, СК14, РН3, РН5, РН7)

Соціальне забезпечення та економічний розвиток. Джерела фінансових ресурсів для соціальної сфери. Форми фінансування соціальної сфери. Основні організаційно-правові форми соціального захисту: соціальне страхування, забезпечення за рахунок асигнувань з державного бюджету, соціальна допомога.

Тема 5. Організаційна структура соціальної служби (ЗК3, СК5, СК9, РН3, РН5, РН9, РН16)

Організаційна структура. Типи організаційної структури. Органограма. Положення про структурні підрозділи. Основні відділи в структурі соціальної служби. Посадова інструкція. Штатний розпис.

Тема 6. Організація та нормування робочого часу працівників соціальної служби (ЗК3, СК5, СК9, РН3, РН5, РН7, РН9, РН16)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/7

Загальні аспекти організації та нормування робочого часу. Визначення норм навантаження працівників, які надають соціальні послуги. Класифікація категорій отримувачів соціальних послуг. Класифікація функціональних порушень організму. Визначення норми часу надання соціальної послуги для різних категорій отримувачів соціальних послуг. Коефіцієнти складності надання соціальної послуги.

Тема 7. Організація комунікації в соціальних службах (ЗКЗ, СК5, СК9, РН3, РН5, РН7, РН9)

Взаємодія соціальних служб. Потенційні отримувачі соціальних послуг. Структурні підрозділи з питань захисту населення. Інформування населення про діяльність соціальної служби та соціальні послуги. Інформаційна картка соціальної послуги. Вебсторінка соціальної служби.

Тема 8. Організація документообігу (ЗКЗ, СК5, СК9, РН3, РН5, РН7)

Документообіг в установах соціального захисту. Діловодство. Склад управлінських документів. Нормативні правові акти. Організаційні документи. Інформаційно-довідкові документи. Етапи документообігу. Види реєстраційного обліку. Оформлення реквізитів при роботі з документами. Підпис документа.

Змістовий модуль 2. Організація процесу надання соціальних послуг

Тема 9. Організація процесу надання соціальних послуг (ЗКЗ, СК5, СК7, СК8, СК9, СК14, РН3, РН5, РН9)

Організація надання соціальних послуг згідно з державними стандартами. Державний стандарт соціальної послуги. Вимоги до організації діяльності соціальної служби. Робота з отримувачем соціальної послуги. Прийом та розгляд документів й прийняття рішення про надання соціальних послуг. Дотримання прав потенційних отримувачів соціальних послуг. Принципи надання соціальних послуг.

Тема 10. Ведення випадку отримувача соціальних послуг (ЗКЗ, СК5, СК7, СК8, СК9, СК14, РН3, РН5, РН7, РН9, РН16, РН19)

Етапи роботи з конкретним випадком. Визначення стану та індивідуальних потреб. Експрес-оцінка. Комплексна оцінка. Орієнтовна структура форми оцінки потреб. Складання й перегляд індивідуального плану надання соціальних послуг. Укладання договору про надання послуг. Мультидисциплінарні команди фахівців. Надання соціальних послуг. Оцінка та отримання зворотного зв'язку від отримувачів соціальних послуг.

Тема 11. Моніторинг та оцінка якості соціальних послуг (ЗКЗ, СК5, СК7, СК9, СК14, РН3, РН5, РН16)

Основні засади моніторингу та оцінки якості соціальних послуг. Завдання моніторингу та оцінки якості соціальних послуг. Етапи моніторингу та оцінки

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/8

якості соціальних послуг. Показники якості, дотримання яких оцінюється. Внутрішній моніторинг та оцінка якості соціальних послуг. Підстави для проведення внутрішнього моніторингу. Комісія з моніторингу та оцінки якості соціальних послуг. Вимоги й показники якості соціальних послуг, дотримання яких перевіряється під час проведення моніторингу та оцінки якості соціальної послуги.

Тема 12. Закупівля товарів, робіт і послуг (ЗКЗ, СК5, СК9, РН3, РН5, РН7, РН9)

Закупівля товарів, робіт і послуг. Законом України «Про здійснення державних закупівель». Етапи укладення договорів про закупівлю товарів, робіт і послуг. Проведення підготовчого етапу. Узгодження умов договору. Здійснення контролю за виконанням умов договору.

Тема 13. Правовідносини у сфері соціального забезпечення (ЗКЗ, СК5, СК7, СК8, СК9, СК14, РН3, РН5, РН9, РН19)

Соціально-забезпечувальні правовідносини. Суб'єкти права соціального забезпечення. Відповідальність у сфері соціального забезпечення. Законодавство про соціальне забезпечення. Законодавство у сфері соціального захисту. Конвенції МОП з соціального забезпечення.

Тема 14. Недержавний сектор соціального забезпечення в Україні (ЗКЗ, СК5, СК7, СК8, СК9, СК14, РН3, РН5, РН9)

Недержавний сектор надання соціальних послуг. Недержавні організації. Механізм державної підтримки недержавних організацій. Субсидії. Соціальне замовлення. Переваги та проблеми функціонування недержавних організацій. Удосконалення діяльності НДО з надання соціальних послуг.

Тема 15. Етика спілкування в соціальному забезпеченні (ЗКЗ, СК5, СК9, РН3, РН5, РН9)

Особливості етичного спілкування соціальних працівників з клієнтами. Комунікативний потенціал. Принципи спілкування. Комунікативні бар'єри у спілкуванні. Інтереси суб'єктів соціальних відносин. Етикет та імідж соціального працівника. Принципи етикету соціального працівника. Культура поведінки.

Тема 16. Актуальні проблеми модернізації системи соціального забезпечення в Україні (ЗКЗ, СК5, СК7, СК9, СК14, РН5, РН19)

Соціальний захист та економічна спроможність країни. Механізми мобілізації фінансових і організаційних ресурсів для соціального захисту. Проблеми запровадження прогресивної шкали оподаткування. Реформування ЄСВ. Першочергові напрями реформ соціальної сфери.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/9

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Змістові модулі і теми	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. Організація роботи соціального закладу				
Тема 1. Основні засади соціального забезпечення	7	2	2	3
Тема 2. Становлення та розвиток соціального забезпечення	7	2	2	3
Тема 3. Система соціального забезпечення в Україні	7	2	2	3
Тема 4. Фінансове забезпечення соціального захисту населення	7	2	2	3
Тема 5. Організаційна структура соціальної служби	8	2	2	4
Тема 6. Організація та нормування робочого часу працівників соціальної служби	8	2	2	4
Тема 7. Організація комунікації в соціальних службах	8	2	2	4
Тема 8. Організація документообігу	8	2	2	4
Разом за змістовий модуль 1	60	16	16	28
Змістовий модуль 2. Організація процесу надання соціальних послуг				
Тема 9. Організація процесу надання соціальних послуг	7	2	2	3
Тема 10. Ведення випадку отримувача соціальних послуг	7	2	2	3
Тема 11. Моніторинг та оцінка якості соціальних послуг	7	2	2	3
Тема 12. Закупівля товарів, робіт і послуг	7	2	2	3
Тема 13. Правовідносини у сфері соціального забезпечення	8	2	2	4
Тема 14. Недержавний сектор соціального забезпечення в Україні	8	2	2	4
Тема 15. Етика спілкування в соціальному забезпеченні	7	2	1	4
Тема 16. Актуальні проблеми модернізації системи соціального забезпечення в Україні	8	2	2	4
Разом за змістовий модуль 2	59	16	15	28
Модульний контроль	1	х	1	х
ВСЬОГО	120	32	32	56

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/10

5. Теми практичних занять

Назва теми	Кількість годин
Модуль 1	
Змістовий модуль 1. Організація роботи соціального закладу	
Тема 1. Основні засади соціального забезпечення	2
Тема 2. Становлення та розвиток соціального забезпечення	2
Тема 3. Система соціального забезпечення в Україні	2
Тема 4. Фінансове забезпечення соціального захисту населення	2
Тема 5. Організаційна структура соціальної служби	2
Тема 6. Організація та нормування робочого часу працівників соціальної служби	2
Тема 7. Організація комунікації в соціальних службах	2
Тема 8. Організація документообігу	2
Змістовий модуль 2. Організація процесу надання соціальних послуг	
Тема 9. Організація процесу надання соціальних послуг	2
Тема 10. Ведення випадку отримувача соціальних послуг	2
Тема 11. Моніторинг та оцінка якості соціальних послуг	2
Тема 12. Закупівля товарів, робіт і послуг	2
Тема 13. Правовідносини у сфері соціального забезпечення	2
Тема 14. Недержавний сектор соціального забезпечення в Україні	2
Тема 15. Етика спілкування в соціальному забезпеченні	1
Тема 16. Актуальні проблеми модернізації системи соціального забезпечення в Україні	2
Модульний контроль	1
РАЗОМ	32

6. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1		
Змістовий модуль 1. Організація роботи соціального закладу		
1	Тема 1. Основні засади соціального забезпечення 1. Соціальна справедливість, підходи до її інтерпретації. 2. Поняття соціальної держави і соціальної політики.	3
2	Тема 2. Становлення та розвиток соціального забезпечення 1. Моделі соціальної політики, проблема вибору для України. 2. Чи спроможна держава насправді бути «благодійницею»?	3
3	Тема 3. Система соціального забезпечення в Україні 1. Охарактеризуйте зміст Конвенції про мінімальні норми соціального забезпечення. 2. Охарактеризуйте зміни, які відбуваються в системі соціального забезпечення в ході реформи децентралізації.	3
4	Тема 4. Фінансове забезпечення соціального захисту населення 1. Оцініть розміри ВВП та його роль в соціальному забезпеченні України в порівнянні з іншими країнами світу.	3

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/11

	2. Запропонуйте ваша бачення для подолання надмірної диференціації майнового стану громадян в Україні.	
5	Тема 5. Організаційна структура соціальної служби 1. Планування забезпечення соціального середовища. 2. Назвіть головні потреби соціального забезпечення для розвитку людей на робочих місцях і вкажіть напрями їхнього задоволення.	4
6	Тема 6. Організація та нормування робочого часу працівників соціальної служби 1. Соціальні методи управління розвитком працівників на підприємстві. 2. Засади колективного соціального страхування.	4
7	Тема 7. Організація комунікації в соціальних службах 1. Основні конфліктогени в роботі соціального працівника з клієнтами, з колегами. 2. Новітні засоби інформування населення про діяльність соціальної служби.	4
8	Тема 8. Організація документообігу 1. Електронний документообіг. Програмне забезпечення. 2. Робота відділу діловодства.	4
Змістовий модуль 2. Організація процесу надання соціальних послуг		
9	Тема 9. Організація процесу надання соціальних послуг 1. Місце соціального забезпечення в соціально-трудовій сфері. 2. Особливості соціального захисту і соціального забезпечення внутрішньо переміщених осіб в Україні.	3
10	Тема 10. Ведення випадку отримувача соціальних послуг 1. Категорії сімей за рівнем потреби в захисті з боку держави. 2. Складні життєві обставини. Форми соціального захисту сімей, дітей і молоді.	3
11	Тема 11. Моніторинг та оцінка якості соціальних послуг 1. Пільги, компенсації і гарантії як складова частина системи соціального забезпечення. 2. Показники якості соціальних послуг.	3
12	Тема 12. Закупівля товарів, робіт і послуг 1. Система «Прозоро». 2. Аудит закупівель товарів, робіт і послуг.	3
13	Тема 13. Правовідносини у сфері соціального забезпечення 1. Організації, що займаються в Україні консультуванням громадян із соціальних проблем. 2. Які методи впливу держави на розвиток системи соціального захисту є найбільш дієвими (правове забезпечення, витрати з бюджету на фінансування соціальної сфери, обов'язкове соціальне страхування, державні програми з розв'язання соціальних проблем, соціальне партнерство...)?	4
14	Тема 14. Недержавний сектор соціального забезпечення в Україні 1. Проаналізуйте та охарактеризуйте джерела фінансування недержавних організацій. 2. Опишіть послідовність дій недержавних організацій у популяризації своєї діяльності у ЗМІ, роботу з ними.	4
15	Тема 15. Етика спілкування в соціальному забезпеченні	4

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/12

	1. Сформулюйте ваші пропозиції щодо формування в населення толерантного ставлення до людей з інвалідністю, культури сприйняття людей з інвалідністю як рівних членів суспільства. 2. Етнонаціональні особливості етичних відносин у соціальній роботі.	
16	Тема 16. Актуальні проблеми модернізації системи соціального забезпечення в Україні 1. Закордонний досвід застосування соціального забезпечення працівників підприємства. 2. Охарактеризуйте сутність європейської моделі соціального розвитку – «Соціальної Європи».	4
РАЗОМ		56

7. Індивідуальні завдання

1. Проблема вибору моделі соціальної політики для України.
2. Проаналізувати й описати особливості етичного спілкування соціального працівника з клієнтами різної статі, віку, національності, релігійного віросповідання тощо.
3. Складання резюме. Виконання практичних вправ щодо складання студентом власного резюме передбачає: усвідомлення мети його складання, розуміння принципів написання, дотримання вимог щодо структури і змісту резюме. Виконане практичне завдання студент подає у формі презентації.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються методи навчання, що сприяють досягненню відповідних програмних результатів.

Результат навчання	Методи навчання
РН3. Володіння методами комунікації у застосуванні різних форм взаємодії та спільної діяльності.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, підготовка доповідей)
РН5. Проектувати теоретичну модель роботи з об'єктами соціального забезпечення в рамках соціальних служб, організацій, установ.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (демонстрація) – Практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, командна робота)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/13

Результат навчання	Методи навчання
	– Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, підготовка доповідей)
РН7. Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, підготовка доповідей)
РН9. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної допомоги.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (анотування опрацьованого матеріалу, вирішення задач, підготовка доповідей)
РН16. Розробляти програми навчання та обміну досвідом в системі соціального захисту населення.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (вирішення задач, підготовка доповідей)
РН19. Комплексно аналізувати якість життя різних категорій населення та, застосовуючи важелі управлінського впливу, провадити зміни щодо розвитку системи соціального забезпечення, зважаючи на поточні пріоритети та стратегічні цілі модернізації суспільства.	– Вербальні методи (лекція, пояснення) – Наочні методи (спостереження, демонстрація, ілюстрація) – Практичні методи (виконання різних видів вправ, практичних завдань, кейсів) – Дискусійний метод – Метод активного навчання (проведення ділових ігор, мозковий штурм, командна робота) – Ситуаційний метод – Методи самостійної роботи (вирішення задач, підготовка доповідей)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/14

9. Методи контролю

Перевірка досягнення програмних результатів навчання здійснюється з використанням наступних методів.

Результат навчання	Методи контролю
РН3. Володіння методами комунікації у застосуванні різних форм взаємодії та спільної діяльності.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
РН5. Проектувати теоретичну модель роботи з об'єктами соціального забезпечення в рамках соціальних служб, організацій, установ.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Самооцінювання та взаємооцінювання – Екзамен
РН7. Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
РН9. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної допомоги.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен
РН16. Розробляти програми навчання та обміну досвідом в системі соціального захисту населення.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Екзамен

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/15

Результат навчання	Методи контролю
РН19. Комплексно аналізувати якість життя різних категорій населення та, застосовуючи важелі управлінського впливу, провадити зміни щодо розвитку системи соціального забезпечення, зважаючи на поточні пріоритети та стратегічні цілі модернізації суспільства.	– Усне опитування, участь у дискусії, відповіді на проблемні запитання – Перевірка виконання домашніх завдань, практичних завдань, вправ, кейсів – Перевірка виконання та захист індивідуальних завдань – Самооцінювання та взаємооцінювання – Перевірка виконання завдань модульного контролю – Екзамен

10. Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Державному університеті «Житомирська політехніка» та розподілу балів, що наведений нижче.

Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни включає поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня засвоєння знань, формування умінь і навичок здобувачів вищої освіти впродовж вивчення ними матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять.

Модульний контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти за модуль (змістові модулі) навчальної дисципліни. Модульний контроль проводиться під час навчального заняття після завершення вивчення матеріалу модуля (змістових модулів) навчальної дисципліни. Модульний контроль здійснюється у формі підсумкового тестування.

Підсумковий контроль проводиться для підсумкового оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється після завершення вивчення навчальної дисципліни або наприкінці семестру. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену. Процедура складання екзамену визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Розподіл балів з навчальної дисципліни

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Виконання завдань поточного контролю	60
Виконання завдань модульного контролю	40
Підсумкова семестрова оцінка	100

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/16

Розподіл балів за виконання завдань поточного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Виконання завдань під час навчальних занять	48
Виконання та захист індивідуальних самостійних завдань	6
Виконання науково-дослідної роботи та інших видів робіт (додаткові – заохочувальні бали): 1. Участь у студентських предметних олімпіадах, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, грантах, науково-дослідних проектах 2. Підготовка наукових статей, тез доповідей наукових конференцій	6
Разом за виконання завдань поточного контролю	60

Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Відповіді (виступи) на заняттях	20
Участь у дискусії	10
Виконання тестових завдань	8
Виконання та захист практичних завдань, вправ, кейсів	10
Разом за виконання завдань під час навчальних занять	48

З метою застосування цілих чисел для оцінювання активностей здобувачів вищої освіти під час навчальних занять протягом семестру використовується 100-бальна шкала оцінювання кожного окремо виду робіт. Розрахунок набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр проводиться за формулою:

$$P_{H3} = (P_{B100} \times BK_B + P_{UD100} \times BK_{UD} + P_{...} \times BK_{...}) \times K_{H3}, \quad (1)$$

де P_{H3} – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за виконання завдань під час навчальних занять за семестр;

P_{B100} , P_{UD100} , $P_{...}$ – кількість набраних здобувачем вищої освіти балів за семестр відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання іншого виду робіт, визначеного викладачем (кожний окремо вид робіт на навчальних заняттях оцінюється за 100-бальною шкалою);

BK_B , BK_{UD} , $BK_{...}$ – вагові коефіцієнти відповідно за відповіді (виступи) на заняттях, за участь у дискусії, за виконання іншого виду робіт, визначеного викладачем. Значення вагових коефіцієнтів розраховуються шляхом ділення кількості балів, які встановлені за виконання окремого виду робіт під час навчальних занять, на сумарну кількість балів за виконання цих робіт (дані для

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/17

розрахунку вагових коефіцієнтів наведено в табл. «Розподіл балів за виконання завдань під час навчальних занять»);

$K_{\text{НЗ}}$ – коригувальний коефіцієнт, який визначається шляхом ділення кількості балів, що встановлені за виконання завдань під час навчальних занять, на 100 балів.

Розподіл балів за виконання завдань модульного контролю

Види робіт здобувача вищої освіти	Кількість балів за семестр
Виконання завдань модульного контролю	40
Разом за виконання завдань модульного контролю	40

Якщо здобувач вищої освіти виконав завдання модульного контролю і з урахуванням отриманих балів за поточний контроль набрав у сумі 60 балів або більше, він може погодити дану оцінку в електронному кабінеті і вона стане семестровою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни.

Якщо здобувач вищої освіти під час вивчення навчальної дисципліни набрав 60 балів або більше і бажає покращити свій результат успішності, він проходить процедуру підсумкового контролю у формі екзамену. За складання екзамену здобувач вищої освіти може набрати 40 балів. Набрані бали за виконання завдань підсумкового контролю у формі екзамену, а також бали за поточний контроль сумуються і формується семестрова оцінка з навчальної дисципліни. Бали, які здобувач вищої освіти набрав за виконання завдань модульного контролю, при цьому не враховуються під час розрахунку семестрової оцінки з навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти допускається до процедури підсумкового контролю у формі екзамену, якщо за виконання завдань поточного контролю набрав 20 балів або більше.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав 15–19 балів, він отримує право за власною заявою повторно опанувати окремі теми (змістові модулі) навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми. Повторне вивчення окремих складових навчальної дисципліни понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми, здійснюється у вільний від занять здобувача вищої освіти час.

Якщо здобувач вищої освіти за результатами поточного контролю набрав від 0 до 14 балів (включно), він вважається таким, що не виконав вимоги робочої програми навчальної дисципліни та має академічну заборгованість. Здобувач вищої освіти отримує право за власною заявою повторно опанувати навчальну дисципліну у наступному семестрі понад обсяги, встановлені навчальним планом освітньої програми.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/18

Процедура надання додаткових освітніх послуг здобувачу вищої освіти з метою повторного вивчення навчальної дисципліни чи її окремих складових частин визначена у Положенні про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в Державному університеті «Житомирська політехніка».

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках окремих тем навчальної дисципліни, здійснюється викладачем за зверненням здобувача вищої освіти та представленням документів, які підтверджують результати навчання (сертифікати, свідоцтва, скріншоти тощо). Рішення про визнання та оцінка за відповідну частину освітнього компонента приймається викладачем за результатами співбесіди зі здобувачем вищої освіти.

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній та/або інформальній освіті в рамках цілого освітнього компонента, здійснюється за процедурою, яка визначена у Положенні про організацію освітнього процесу у Державному університеті «Житомирська політехніка».

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

11. Глосарій

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
1	Соціальне забезпечення	Social security
2	Соціальне страхування	Social insurance
3	Соціальна допомога	Social assistance
4	Соціальний захист	Social protection
5	Прожитковий мінімум	Subsistence minimum

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/19

№ з/п	Термін державною мовою	Відповідник англійською мовою
6	Базові соціальні послуги	Basic social services
7	Вразливі групи населення	Vulnerable population groups
8	Надавачі соціальних послуг	Social service providers
9	Отримувачі соціальних послуг	Recipients of social services
10	Складні життєві обставини	Difficult life circumstances
11	Супервізія	Supervision
12	Пільги	Benefits
13	Компенсації	Compensation
14	Гарантії	Guarantees
15	Громадські організації	Public organizations
16	Благодійні фонди	Charitable funds
17	Етика партнерських стосунків	Ethics of partner relations
18	Етикет ділового спілкування	Etiquette of business communication
19	Організаційна структура	Organizational structure
20	Комунікація	Communication

12. Рекомендована література

Базова література:

1. Мокрицька Н. П. Право соціального забезпечення: навч. посіб. Львів: ЛьвДУВС, 2020. 536 с.
2. Побокіна Г.М., Завацька Н.Є. Організація та управління соціальними закладами: навчальний посібник. Сєверодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. 86 с.
3. Побокіна Г.М., Завацька Н.Є. Менеджмент в соціальній роботі: навчальний посібник. Сєверодонецьк: Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. 100 с.
4. Рейкін В.С. Соціальний менеджмент: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 129 с.
5. Соціальне забезпечення в Україні: навч. посібник / кол. авторів; за ред. А. Я. Кузнєцової, З. Е. Скринник, Л. К. Семів. Львів: Університет банківської справи, 2021. 547 с.

Допоміжна література

1. Бориченко К. В., Гудзь А. О., Корнілова О. В., Наньєва М. І. Договори у сфері праці та соціального забезпечення: навч. - метод. посібник. Одеса: Фенікс, 2022. 80 с.
2. Менеджмент : Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.
3. Правовідносини соціального забезпечення: суб'єкти, зміст, об'єкти : монографія / С. М. Синчук. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2015. 421 с.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015			Ф.-31.07- 05.01/232.00.1/М/ ОК10-2024
	Випуск 1	Зміни 0	Екземпляр № 1	Арк 20/20

4. Про громадські об'єднання : Закон України від 22 бер. 2012 р. № 4572-VI [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Рада України. 2013. № 1. Ст. 1. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>.

5. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії : Закон України від 5 жовтня 2000 р. № 2017-III // Відомості Верховної Ради України. 2000. № 48. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>.

6. Про затвердження критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг : Постанова Кабінету Міністрів України від 3 березня 2020 р. № 185 [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/185-2020-%D0%BF#n6>.

7. Про соціальні послуги : Закон України від 17 січ. 2019 р. № 2671-VIII [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. 2019. № 8. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>.

8. Соціальна відповідальність суспільних інститутів: інноваційний та соціально-гуманітарний аспект / [авт. кол.] ; за наук. ред. А. Я. Кузнецової, Л. К. Семів, З. Е. Скринник. Київ : ДВНЗ «Університет банківської справи», 2019.

9. Тернавська Т.А., Раєвська Я.М., Мельник Ж.В. Менеджмент соціальної роботи: навчально-методичний посібник для студентів галузі знань 23 Соціальна робота. Кам'янець-Подільський: Видавець Панькова А.С. 2020. 262с.

10. Управління діяльністю соціальних служб: метод. посібник [авт. кол. : Н. Гусак, Н. Кабаченко, В. Назарук, К. Савчук, О. Савчук, Л. Скоропада, Л. Чорній] / упорядн.-заг. ред. О. Іванова, Н. Гусак; ПРООН в Україні, Проект «Підтримка реформи соціального сектору в Україні». К.: К.І.С., 2013. 178 с.

11. Утвенко В. В. Система соціального забезпечення та соціальної підтримки: навч. посіб. / В. В. Утвенко. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2018. 248 с.

12. Чалюк Ю. О Міжнародна координація розвитку соціальної сфери: монографія / Ю. О. Чалюк. Київ : ЦП «Компринт», 2016. 270 с.

13. Інтернет ресурси

1. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.gov.ua>
3. Кабінет міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
4. База нормативних актів України. URL: <http://zakon.nau.ua>
5. Національна бібліотека ім. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>